

## **“De Godenzoon” door Guido van Mierlo**

De man keek op, kneep zijn ogen halfdicht tegen de felle zon. Even dwaalden zijn gedachten af. Hoe had zijn vader de zon ook alweer genoemd?

Een onverwoestbare oven.

Ja, dat was het.

Daniëls eigen beeld was wat primitiever. De zon is een beest dat de wereld kan verslinden, een beest dat nooit slaapt. Het ligt vandaag niet aan de ketting maar rijdt in zijn strijdswagen met alles verzegend vuur langs de hemel. Waardoor hij zweette als een otter. Als otters kunnen zweten, want dat doen ze helemaal niet, dacht hij onzinnig. Dat lijkt alleen maar zo.

‘Rustig aan,’ mompelde hij tegen zichzelf. ‘Doe waarvoor je bent gekomen. Niet wat je wilt doen, maar wat moet worden gedaan.’

Zijn hand ging naar het pistool achter zijn broekband, verstopt onder zijn shirt. Hij knikte, in zichzelf, een stilzwijgend ‘dank u’ voor de god die vandaag dienst heeft, welke dat ook is, want zijn lichaam mag dan zweten, zijn handpalmen zijn kurkdroog.

Hij schudde zijn hoofd, het was duidelijk dat vandaag de zon zelf de dienst uitmaakte. Deze dag ging de zon bepalen wat er zou gaan gebeuren. Daniël voelde zich zo sterk als een godenzoon maar zijn kan, hij was klaar voor datgene dat komen zou. Hij zou zijn vader laten zien dat hij zijn uitverkoring waard is. Hij zou de rekening van zijn vaders dood vereffenen. Vandaag was de dag die hij uitgekozen had. Precies zeven jaar nadat de laffe daad gepleegd was.

Het gebeurde op de bruiloft van zijn oudste zus. Hij was nog maar een jongen. Van een afstand zag hij het gebeuren. De man had zich onopvallend tussen de vele honderden bruiloftsgasten gemengd. Twee schoten volgden kort op elkaar. De feestgangers vluchtten alle kanten uit. Het lichaam van zijn vader lag verwrongen in het midden van de feestzaal. Daniël rende erheen. De dodelijke schoten hadden zijn vader in de borst getroffen. Wanhopig probeerde Daniël met zijn handen het bloeden te stelpen.

‘Je mag niet dood, je mag niet dood,’ schreeuwde hij.

‘Achim,’ had zijn vader nog gefluisterd, ‘Het was Achim uit Oezkahn,’ terwijl bloed uit zijn mondhoek liep.

De dader ontkwam. Het maakte hem niet uit. Hij wist wie het was, maar vertelde het tegen niemand. Hij kon toen niets doen, hij was nog maar een jongen. Zijn tijd zou wel komen. Daniël wist direct dat deze gebeurtenis zijn leven drastisch zou veranderen, van het ene op het ander moment was hij niet meer de onschuldige jongen. Het beest in hem trok woest aan zijn ketting. Op dat moment zwoer hij zijn vader te zullen wreken.

Zijn goden hadden hem erin bevestigd. Niemand geloofde hem als hij over zijn goden vertelde, ze liepen bij hem weg. Alleen zijn vader niet, die begreep hem.

Met zijn vader praatte hij over het verzegende beest dat hij in zichzelf voelde. Net als zijn vader was hij een zoon van de zon. Zijn vader vertelde hem dat hij uitverkoren was. Toen begreep hij dat nog niet, hij dacht dat iedereen dat was. Nu weet hij wel beter. Zijn moeder lachte hem uit, toen hij erover probeerde te vertellen. Ze wilde er niets over horen. Sindsdien hield hij er zijn mond over.

Sinds de dood van zijn vader leidde de zon hem. Vandaag zou hij eindelijk het beest dat al die jaren

aan de ketting had gelegen, loslaten. De dader die door de jaren heen zijn waakzaamheid wellicht had laten verslappen, zou ontdekken hoe verzenigend de kracht van het beest is als de ketting verbroken wordt. Hij was door de jaren heen alleen maar sterker geworden. Niemand kon hem nu nog tegenhouden.

Noch zijn moeder noch zijn zus wilde erover praten. Hoewel ze het wisten. Ze hebben hem nooit willen vertellen waarom zijn vader werd doodgeschoten.

'Het is beter dat je het niet weet,' had zijn moeder gezegd. Hij begreep haar niet. Zijn zus had het hem uitgelegd. 'Moeder is bang dat als je het weet, ze jou ook zal verliezen.'

Hij sprak erover met de broers van zijn vader. Hun ogen schoten heen en weer als van hazen in doodsnood.

'Dat is het werk van de politie,' zeiden ze, en ze verscholen zich achter hun vrouwen. Minachtend had hij zijn schouders opgehaald.

Ook in het dorp deed hij navraag. Niemand wilde hem iets vertellen, alsof ze bang waren dat het onheil hen ook zou treffen. Het leek wel of hij de enige was die het 'waarom' niet wist. Hij zette het van zich af. Het versterkte hem alleen maar in zijn vastberadenheid. Niets kon hem tegenhouden.

Hij loopt gehaast over het verlaten, stoffige pad, dat ligt te blakeren in de zon. Al twee dagen is hij onderweg.

Hij heeft het voordeel van de verrassing. In die zeven jaar is hij een volwassen man geworden met een weelderige, zwarte baard. Niemand herkent hem als de verlegen jonge knaap van weleer.

In de schaduw van een van de weinige vijgenbomen gunt hij zichzelf een rustpauze. Gulzig drinkt hij uit zijn waterfles en hij sluit even zijn ogen. Hij schrikt van een stem.

'Vindt u het goed als ik de schaduw van de boom met u deel?'

Onbewust gaat zijn hand naar zijn pistool. Het is slechts een oude man, hij voert een ezel aan een touw met zich mee.

'Natuurlijk,' zegt hij en hij schuift een eindje op.

'Waar gaat de reis naartoe?' vraagt de oude man. 'Ik kom hier zelden iemand tegen.'

Daniël weet niet wat hij zeggen moet. De man neemt hem met vriendelijke ogen belangstellend op.

'Ik heb een opdracht te vervullen,' zegt hij ten slotte.

De oude man knikt en vraagt: 'Mag ik weten wie er naast me zit?'

'Mijn is naam Daniël.'

'En wie is je vader?'

'Mijn vader is dood.'

'Moge zijn ziel bij God zijn.'

'Zijn naam was Jacob Dalanson.'

'Daniël, zoon van Jacob, zoon van Dalan,' herhaalt de oude man. 'Daniël is een bijzondere naam, weet je dat?'

'Geen idee.'

De oude man staat op, loopt naar zijn ezel en haalt brood, een stuk gerookt geitenvlees en wat gedroogde vijgen uit de tas die aan de ezel hangt.

'Wil je wat eten?' vraagt hij.

Pas nu voelt Daniël hoeveel honger hij heeft. Hij heeft vandaag niet gegeten, alleen gedronken.

'Graag,' zegt hij. Hij schrokt het voedsel gehaast naar binnen.

De oude man glimlacht en geeft hem nog wat brood.

'Waarom draag je een pistool?' vraagt hij en hij wijst naar de bobbel op zijn buik.

Daniël voelt zich betrappt.

'Dit is voor mij een onbekende streek, ik weet niet of het hier veilig is.'

'Ik woon hier al mijn hele leven,' zegt de oude man. 'Ik heb een geweer maar heb het nooit nodig gehad.'

'Je weet maar nooit,' zegt Daniël.

'Hoort dat pistool bij je opdracht?'

'Misschien.'

'Er woont hier niemand die het verdient om gedood te worden.' De oude man glimlacht niet meer. 'Als je hier komt om te doden, kun je beter terug gaan naar waar je vandaan gekomen bent.'

'U weet niet wat er gebeurd is, oude man!' schreeuwt Daniël.

'Denk je dat? In een streek als deze blijft niets verborgen.'

'Mijn vader is vermoord!'

'Ik weet het Daniël, de dader is gestraft.'

'Dat is hij niet, hij leeft nog steeds. Of niet soms?'

De oude man knikt. 'Ja hij leeft nog steeds, al denk ik dat hij zelf liever dood zou zijn. Het is zwaar om te leven met een moord op je geweten, als je jong bent.' Daniël zwijgt.

'Wil jij jezelf dat ook aandoen?' vraagt de oude man.

'Ik wil mijn vader wreken.'

'Daar is niemand bij gebaat.'

'Nutteloze poging, oude man.'

'Als je iemand doodt, is voor hem de straf afgelopen, Daniël, voor jou begint die dan.'

'Wat een dom gepraat. Op moord staat de doodstraf en wie kan die beter voltrekken dan de zoon van het slachtoffer. Ik wil in zijn ogen kijken als hij sterft. Ik wil zien hoe het leven uit hem wegsijpelt. Pas dan zal het getergde beest in mij tot rust komen. Ajuus oude man.'

Daniël stormt het pad af, het dal in.

'Let op de zon, godenzoon,' hoort hij de oude man roepen.

Daniël kijkt omhoog. Het felle zonlicht doet zeer aan zijn ogen. Het zwaait hem op. Zie je wel, de zon stuurt hem. Hij moet doen waar hij voor gekomen is.

Wat hij niet ziet, is dat er achter hem dreigende, donkere wolken aankomen.

Hij nadert de eerste huizen van Oezkahn en houdt zijn pas in. Op een paar zwerfhonden na lijkt het dorp uitgestorven.

Dan ziet hij dat in de schaduw naast een huis een jongetje met stenen zit te spelen. Hij loopt naar hem toe. 'Wat doe je daar?'

'Ik bouw huizen. Als ik groot ben, ga ik voor mijn familie een echt huis bouwen.'

'Ik zoek een man met de naam Achim, ken je hem?'

'Mijn vader heet zo.' Daniël houdt zijn adem in en laat hem dan langzaam ontsnappen.

'Waar is je vader?'

'Hij werkt met mijn moeder en mijn zus op het veld, ik pas op het huis.'

Een wolk schuift voor de zon.

'We krijgen regen,' zegt de jongen.

Daniël schrikt en kijkt omhoog. Waar is zijn zon? Juist nu hij hem nodig heeft. Waar is het verzengende vuur? Het beest in hem is niets zonder zijn god, zijn zon. Hij heeft de neiging om weg te rennen. Hij voelt zich verraden, door de zon in de steek gelaten.

Maar het jongetje zegt: 'Komt u binnen, daar kunt u schuilen voor de regen. Mijn ouders en zus zullen gauw komen, dan kunt u mee-eten.'

Daniël kijkt om, hij ziet inderdaad mensen naderen. Hij aarzelt. Ze kennen hem niet, ze weten niet wat hij komt doen, wat kan hem gebeuren?

Even later zitten ze in een kring rond een stoofpot van geitenvlees. Ondanks hun schrijnende armoede is hij gastvrij ontvangen. Hij krijgt geen hap door zijn keel.

Onopvallend kijkt Daniël naar Achim. Is deze vriendelijke, zachte man, degene die zijn vader koelbloedig vermoord heeft? Hij kan het nauwelijks geloven.

Buiten valt de regen in stromen naar beneden en vormt een beekje over het pad.

Daniel snapt niet wat er gebeurt. Door de verzengende kracht van de zon werd hij hierheen gestuurd.

Nu hij hier is, laat de zon hem in de steek. Hoe kan hij die vriendelijke man nu doden? Hij haalt steeds het beeld van zijn stervende vader voor zich om het beest in hem te voeden met verse haat. Net zoals een vampier vers bloed nodig heeft om te overleven, heeft zijn beest haat nodig.

'Bent u onderweg een oude man met een ezel tegengekomen?'

'Inderdaad, kent u hem?'

Ja. Dat is mijn oude vader.'

'Een wijze man.'

'Hij is verward, hij heeft het steeds over zijn goden.'

Daniël schrikt en herinnert zich de woorden van de oude man.

De zoon van Achim vraagt: 'Hoe heet u?'

Zonder na te denken, noemt Daniël zijn naam. Hij ziet Achim schrikken.

'Heette uw vader Jacob?'

'Inderdaad, dat was zijn naam,' zegt Daniël en hij trekt zijn pistool.

'Dus daarom bent u hier,' zegt de man. 'Ik had u eerder verwacht.'

De vrouw weet dat het onontkoombaar is, ze slaat haar armen beschermend om haar kinderen en jammert erbarmelijk.

'Laten we naar buiten gaan, mijn familie hoeft hier geen getuige van te zijn.'

Daniël knikt, de man loopt voor hem uit de regen in.

Achim draait zich om en wacht op het onvermijdelijke. 'Het is goed dat u er bent,' zegt hij. 'Er is niets erger dan wachten op de dood en niet weten wanneer hij komt.'

'Waarom doodde u mijn vader?'

'Ik was nog maar een jongeman, mijn familie was veel onrecht aangedaan.'

'Wat voor onrecht?'

'Uw vader verwekte een kind bij mijn zus, hoewel hij getrouwd was. Mijn zus wilde niet zeggen wie de

vader was. Na veel aandringen heeft ze mij zijn naam verteld. Enige tijd na de geboorte heeft mijn zus zich met haar kind in een ravijn gestort. Ze kon niet met deze schande leven. Toen we hun gebroken lichamen vonden, heb ik gezworen hen te wreken.'

'Je liegt, je verzint maar wat, om jezelf schoon te praten,' schreeuwt Daniël.

'Waarom zou ik liegen als ik de dood in de ogen kijk?'

Roerloos staan de twee mannen tegenover elkaar. Daniël houdt zijn pistool op Achim gericht.

De neerstromende regen doorweekt hen. Wanhopig probeert Daniël het beeld van zijn vaders doodstrijd op zijn netvlies te krijgen, te vergeefs. Het enige wat hij ziet, zijn Achims ongeschoren wangen waarlangs de regendruppels naar beneden druipen.

Van achter de donkere wolkenrand komt de zon bloedrood tevoorschijn.

Achim kijkt ernaar en zegt: 'Als het regent en de zon schijnt, zegt mijn vader, zijn de goden in de war. Dan weten ze het boven niet meer.'

Daniël laat aarzelend zijn pistool zakken.

Er knalt een schot. Verbijsterd kijkt Daniël naar de rode vlek op zijn borst. Als in slow motion draait hij zich om terwijl hij in elkaar zakt.

De oude man laat zijn geweer zakken, naast hem staat zijn ezel.